

Ítrótturin setur dám á summarið

Oddagrein

Føroya fremsta umboð í altjóða ítrótti – okkara fótboldslandslið – skal í komandi viku aftur í eldin. Dysturin móti Estlandi í Talinn verður fyrsti týðandi dystur hjá landsliðnum síðani frálíka góða avrikið niðri í Spania 11. oktober í fjør, og møguleikarnir fyri einum góðum úrsliti skuldu so avgjørt verið til staðar.

Føroyar hava spælt móti Estlandi einaferð fyrr. Tað var í Tartu í fjørsummar, og tá vunnu okkara 2-0 á einum skerdum estlandskum liði. Men føroyska liðið var heldur ikki fullmannað tann dagin, og við forminum, sum okkara fótboldsúti-setar tykjast vera í í løtuni, skuldu fortreytirnar fyri einum líknandi úrsliti verið til staðar.

Hetta summarið verður sum heild nógv merkt av fótboldi. HM-kappingin í Fraklandi byrjar fyrsta dagin, og fleiri av føroysku liðunum sleppa heldur ikki í summarfrí. Eitt nú skulu bæði høvuðsstaðarliðini spæla altjóða dyst á ólav-søku, og tað verður helst fyrstu ferð, at besta liðið hjá hvorki HB ella B36 verður at síggja í Gundadali undir tjóðarhátið okkara.

Vit á Sosialinum fara sum vant at gera okkara ítarsta til eftir foriminum at fylgja við fótboldinum, sum er tann ítróttargreinin, sum hevur so nógv tann størsta áhugan millum manna. Men tað merkir tó ikki, at aðrar ítróttargreinar verða við sviðusoð. Kappróðurin, sum hóast alt fótboldsprátið framvegis er okkara tjóðarítróttur, fær eisini sína umrøðu, og fyrsti FM-róðurin verður longu um eina viku á Norðoyastevnu í Klaksvík. Kappingin hjá 10-mannaforum, sum hevur størsta áhugan millum fólk, sær út til at gerast spennandi í ár, og Sosialurin fer eisini at fylgja við teimum eins og øllum hinum bátsmanningunum.

Hóast Sosialurin sum oftast ger vart við seg sum »blaðið við tí føroyska ítróttinum«, ætla vit okkum eisini at fylgja við HM-kappingini, sum byrjar mikudagin 10. juni. Heimsmeistarakappingin í fótboldi er saman við olympisku leikunum heimsins størsta ítróttarkapping, og eisini í Føroyum fara fólk ivaleyst at sita nógv frammanfyri skíggjunum tann mánaðin, kappingin stendur á.

Annars vóna vit eisini, at lesarnir kunnu gera sitt til at gera ítróttin í Sosialinum so áhugaverdan sum gjørligt. Um tit vita okkurt spennandi ella áhuga-vert, gevið so okkum eitt prei, og eftir hvat tíð og pláss loyvir tí, kanna vit mál-ið nærri.

Sosialurin

Sjónarmið

Kósin er sett móti republikkini

Vit eru í veruleikanum stódd í miðdeplinum av eini politiskari ódn, sum grundleggjandi kemur at broyta okkara land. Tjóðskaparlig eind er neyðug, skrivar Jóanes Nielsen rithøvundi

Vit skuldu uppliva eitt meir og minni smíðað føroyskt samfelag, við met stórar fólkafráflyting, og við einum skelkandi høgum arbeiðsloysi, aðrenn tjóðskaparspurningurin umsiður kom á dagsskránni, og fekk tað plássíð í føroyskum politikki, sum hann hevur uppi-borðið.

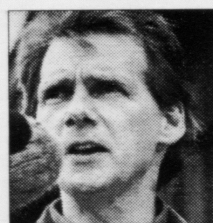
9. mai gjørdist ein strál-andi dagur. Aðrenn man veruliga grunaði tað, so var kósin móti republikkini sett. Men tað var ikki flotti retorikkurin hjá ættarliðinum frá 1946, ið setti gongd á. Heldur ikki tað næsta og lítlesja ættarliðið av tjóðvældisfólki, umboðað av Finnboğa Ísaksoni og Signari av Brúnni, hevur týðning í hesum sambandinum. Ella fyri so vítt heldur ikki kommunistarnir, sum saman við D. P. Danielsen royndu at sameina sosialismu og tjóðskap.

Tey, ið finga tjóðskaparspurningin á dagsskránni, vóru í stóran mun ung, væl-útbúgvin fólk við ódálkað-um hondum. Aftanfyri seg høvdu tey kreppuna, eitt konkret stórmál, ið meiri og minni nam allar føroyingar. Tey kundu vísa á, at ríkisfelagsskapurin ikki var nok-ur trygd fyri landaskilið, at ríkisfelagsskapurin tvørtur-í móti dreinaði úr okkara blóðkørum eginleikan at handla og at skapa søgu, og

gjørdi okkum til ómyndugar eygleiðarar. Og eitt aftrat. Hesi fólkinu evnaðu at hugsa tvørturum flokspol-itisku mörkini, ein eginleiki sum aðrastaðni í heiminum verður brúktur sum eitt mál fyri demokratiskum hug-burði. Og nettup av teirri orsök megnuðu tey at geva tí tjóðskaparliga, ákinum eina toliliga tryggja kós. Men tá flokksmörkini vera strikað, er sjálvandi vandi fyri, at man missur burtur síni egna politisku eyð-kenni. Ella uppaftr verri; at tað bráttliga stendur ein-um greitt, at man í verulei-kanum ikki eigur nakað ser-eyðkenni, ið er vert at verja.

At javnaðarflokkurin ikki kom við uppi tá nýggju landsstýrissamgonguna, var harmuligt og er samstundis ilgrunavert. Ikki tí at tann flokkurin hugsjónarliga er serliga áhugaverdur. Nettup fráveran av hugsjón, er eitt høvuðseyðkenni floksins. Men við javnaðarflokkinum afturat úti í landsstýrinum, so hevði manngarðurin verið sterkari um hetta týdn-ingarmikla politiska stig, sum kósin móti republikkini er.

Mén eitt, sum man ofta hevur undrað seg yvir, er, hví tann parturin av fø-royska vinstravonginum, sum í dag er slúsaður inn í javnaðarflokkin, var so merkiliga kaldur mótvægis

føroyska tjóðskaparspurn-inginum í 70' árunum 80-árunum. Tað bleiv grátið fyri sánum, inuitum, írum og baskarum, fyri ikki at tosa um tey trælkaðu lond-ini, ið lógu uppaftr longri burturi. Men fyri tí rørsu, sum í Føroyum hevði út ímóti sama politiska setning sum eitt nú Sinn Fein, har var bara vanvirðing til yvurs.

Tjóðskaparspurningurin bleiv demoniseraður, varð gjørdur til eitt slag av svørt-um sabbat, sum ivasamir tjóðvældismenn dyrkaðu, tá ræsaroykurin um heysti deymaði út millum hjalls-rimarmar.

Vinstravongurin frásegði sær ta tjóðskaparligu ábyrgd, sum ein eigur at kunna krevja av upplýstum fólki. Ja, uppaftr verri, tey gjørdu tað sama sum jav-naðarflokkurin altíð hevur gjørt, lat borgaraskapinum tjóðskaparspurningin at um-sita. Og í praksis hevur tað merkt, at tjóðskaparspurn-

ingurin korrumperaðist. Men nú Føroyar eru á veg inn í eitt oljuævintýr, teyjar yvirstættin roykin av gulli. M.a. av teirri orsök er fólka-flokkurin við í hesi søguligu landsstýrissamgongu.

Vit eru í veruleikanum stódd í miðdeplinum av eini politiskari ódn, sum grund-leggjandi kemur at broyta okkara land. Tjóðskaparlig eind er neyðug. Bæði tí okkara land er so illa farið, og vit ikki hava ráð at brúka tíðina til at klóra eyguni úr hvørjum øðrum. Men eisini orsakað av forfeingilheit. Tað er ótolandi at vit í eys-unum á dønnum og øðrum norðbúgvum, eru blivin eitt fólkaferð, sum tað í stóran mun verður flent at. Høv-udsrákið í dag er tjóðskap-urin, tað vil siga, at gamla stríðsmálið í føroyskum politikki, samband mótvæ-gis loysing, er á veg í søguna.

Umsiður fær stríðið mill-um høgra og vinstra, eitt veruligt innihald. At sita uppaftrá og biða, til henda samgongan skraednar, tað haldi eg vera eina vesaliga stóðu, ið er typisk fyri fólk ið hava funnið seg til sættis í hjálanda stóðuni. Vit mugu hugsa um, at høgnavongurin fær akkurat ta makt sum vit sjálvi eru sinnað at lata honum.

Jóanes Nielsen

Viðmerking

Vores Wich's Værste Vår

I forbindelse med helse-artiklen i Week End-avisen for ca. en måneds tid siden, hvor Ulrik Høj gir en hånds-rækning til Ole Wich, for at komme til bunds i, hvorfor det er et helvede som dansker at bo på Færøerne, vil jeg komme med et lille suk.

For ca. 16 år siden kom der en besked, velopdragen ung mand her til byen. Ved at slå sig ned under skørterne hos direktøren for det Færøiske Kulturhistoriske Museum, lå vejen klar og sikker. Medvirken til en masse udstillinger – sepa-rat og fælles med andre, illustrationer av bøger, foto-arbejde til en lang række af

udgivelser af nye færøiske frimærker ect. etc. I det hele taget en hjertelig modtagelse og accept. Knægtten satte sig som mål at erobre øerne, og ved Gud om det ikke lykkedes!

Mén så efter at have nydt gæstfriheden i disse 16 år, rejser man sig fra bordet og siger tak for mad på denne facon. Det er nu ikke nogen nyopdagelse, denne speci-elle form for dansk bord-skik – vi kan jo tænke på Phil og Søn, Hoffman og Sønnen, Kampsax, Højgård og Schultz og ikke mindst A. P. Møller og Mærsk der nu ligger på lur efter oljen. Havde vi så også fundet frem til alle de entreprenør firmaer der gik »Fallit« på øerne i 70'erne og 80'erne,

havde vi sandelig fået en rigtig Mega-julehistorie, som Hr. Høj efterlyser så alvorligt for at få en »kritisk vurdering af en danskers liv på Færøerne«.

Derfor en speciel hilsen til beboerne i Støvring omegn, som nu midlertidigt skal være hans Proteger, om at være overordentligt hen-synsfulde med Hr. Wich's rede, for herhjemme har vi et mundheld der siger: »Det er en dårlig fugl, der skider i sin egen rede« Hr. Wich's rede står så foreløbigt ved Støvring kanterne, og Gud må vide hvad det så må give af sig!

Fik desværre ikke sagt Hr. Wich farvel da han flygtede fra disse djæveløer og fra sit 16 år lange ned-

værdigende tugthusophold. Samtidigt med at Støvring-knægten nu sidder og tæller gysser fra sin tid som Con-quistador, så sidder jeg og hygger mig de mørke vinteraftener og kigger i min conto-opgørelse fra Den Danske Bank.

Til De Herrer Wich og Høj. Paasen er jo fore-stående og ville det da være hyggeligt om der trods alt lå et par Søpapa-gøye- eller Lomvieæg i Wich's lille lune rede – de ruller nemli'skide godt, også i mod-bakke!!!

Venligst,

Tórshavn 4.3.98
Michael Müller,
Landavegur 27,
FR 100 Tórshavn